

Foreningerne står vagt om bytræet

TRÆPLEJE. Dansk Træplejeforening sørger sammen med sine internationale forbindelser EAC og ISA for at sikre faglighed, standardisering, certificering og efteruddannelse

Af Christian Nørgård Nielsen

Dansk Træplejeforening er sammen med udenlandske træplejeforeninger med til at sikre den faglighed der sørger for vi får gode bytræer. Og det sker i høj grad gennem et internationalt samarbejde i European Arboricultural Council (EAC) og International Society of Arboriculture (ISA). Dansk Træplejeforening (DTF) er medlem af dem begge.

Indsatsen blev understreget på EAC's generalforsamling i Bratislava, Slovakiet 19.-21. maj 2017. EAC samler og koordinerer europæiske lande, ikke mindst hvad angår certificering af træplejere. Ud af Europas 47 lande er 23 lande medlemmer af EAC. Frankrig har trukket sig grundet intern uenighed. Dem der ikke er medlemmer er ellers Portugal, nogle Balkan-lande og mikrostaterne Monaco, Andorra mv.

European Tree Worker

EAC har en ambition om at formidle og koordinere den højeste viden til det europæiske marked, men flertallet af EAC's centrale medlemmer og ledere har kun kvalifikationer på et teknisk niveau, og europæiske ledende forskere deltager ikke i EAC's arbejde. Derfor er EAC's vigtigste funktion

at gennemføre en fælles europæisk certificering af træplejere således at ansøgere efter en standardiseret eksaminering kan tildeles titlen 'European Tree Worker' (ETW).

Til dette formål drives certificeringscentre i flere lande, og EAC råder over cirka 30 supervisorer som bistår nationale certificeringscentre og sikrer at fælles eksamensregler overholdes. EAC har sekretariat i Tyskland som ud over at koordinere de officielle opgaver især varetager certificeringsaktiviteter i alle lande.

Det er især Tyskland og Holland som bruger ETW certificeringssystemet, mens f.eks. England og Frankrig har deres egne systemer. Dansk Træplejeforening udbyder sammen med Skovskolen EAC's certificering fordi den passer bedre til det danske uddannelsesniveau end den ISA udbyder.

EAC's hjemmeside, PR og udadvendt aktivitet er desværre på et meget basalt niveau. Der mangler faglig tyngde. Til gengæld udfører EAC et vigtigt arbejde med at fastlægge en fælles europæisk standard i praktisk træpleje på det tekniske niveau.

En af EAC's andre fortjenester er at inddrage østeuropæiske lande i det træfaglige fællesskab. Således var der på EAC's generalforsamling en rig deltagelse fra Polen, Tjekkiet, Slovakiet og Bulgarien. Også Rusland deltager med en højt placeret embedsmand.

Centrale EAC-projekter

Et af EAC's vigtige projekter var udarbejdelsen af 'ETW håndbook' som sætter en europæisk standard for arboristers tekniske arbejde. Håndbogen er for nylig opdateret og kan købes gennem Dansk Træ-

plejeforening i Danmark. EAC har for flere år siden også etableret en pris (ECOT-award) som kan gives til byer som har gjort et særlig stort arbejde for at fremme bytræernes forvaltning. Denne pris er indtil nu givet til ni byer i lige så mange lande.

Efter flere års arbejde nærmer man sig også afslutning af en ny 'Standard for arbejde med motorsav i højder' (European Chainsaw Standard). Den udgør en absolut europæisk minimums-standard idet flere lande har strengere krav.

Generalforsamlingen bød på flere potentielle tiltag, f.eks. en samlet fremstilling af beskæringsguider fra alle deltagerlande for at vurdere ligheder, forskelle og muligheder for forbedringer. Om der er ildsjæle nok til at sikre en gennemførelse vides endnu ikke.

Det viste sig at der på beskæringsområdet er betydelige faglige uoverensstemmelser mellem træplejere både mellem og inden for de enkelte lande. Generelt var landene ved at gøre op med blind topkapning af træer, men der er divergerende opfattelser af korrekt beskæring af f.eks. tykke grene. Det er en diskussion vi også fører i Danmark. Undertegnede vil også på Have & Landskab i august holde foredrag om netop beskæring af store grene.

Fra Slovakiet og Rusland

Generalforsamlingen bød på indslag fra tre deltagerlande. Slovakiet fik lovbeskyttet bytræer i 2002 og har etableret to nationale arborist-organisationer samt medlemskab af ISA i 2004. Der har været mange problemer med grove topkappinger, så der er udarbejdet en slovakisk beskæringsvejledning. Ellers anvender man i et vist omfang østrigsk materiale. En af barriererne for en standardiseret træpleje er at regler for f.eks. bevarelse af historiske værdier kan stride mod bevarelsen af træer, men der arbejdes på fælles fodslag.

EAC's generalforsamling er i gang. Den vigtigste opgave er den europæiske certificering.

20.05.2017

Torvet foran Hotel Carlton, Bratislava.

19.05.2017

Arboriculture blev også først et nyt fagområde i Rusland sent i 90'erne, og uddannelser og et fagligt tidsskrift blev først etableret i 2007. Russerne har i de seneste år forsøgt at introducere 'europæisk' træpleje og har f.eks. i 2017 oversat ETW-håndbogen til russisk. 300 bytræer i Moskva er planlagt efter europæiske standarder. En barriere er at russisk lov påbyder russisk terminologi på fagområdet, men EAC lader til at have skabt en vigtig bro til officielle russiske institutioner på et ret højt niveau. Om EAC-regler bliver fuldt i Rusland, er dog ret tvivlsomt.

Fra London

I England er Transportation for London ansvarlig for Londons hovedveje og undergrundsbaner. De har en fem mand stor bytræafdeling som kæmper for vejtræernes liv. Afdelingsleder John Parker forsøger at fokusere på mulighederne og så mange muligheder i samarbejde både nationalt og internationalt. Han eksemplificerede samarbejdet med byens borgere gennem hjemmesiden observeatree.org.uk. Her kan borgere rapportere syge træer til forvaltningen. Man søger

også at udvide kendskabet til bytræernes betydning gennem nyhedsbreve fra London Tree Officers Association.

Som i de fleste andre europæiske lande er der i England flere foreninger der knytter sig til forvaltning af træer, men blandt de internationale kan nævnes 'European Forum on Urban Forestry' (efuforg.wordpress.com) som også jævnligt udsender pressemeddelelser fra det store udland.

Pleje og forvaltning af træer i byen er et fagområde som knap nok eksisterer, heller ikke hvad angår forskning og uddannelse. Ofte har træplejere en uddannelsesmæssig baggrund som anlægsgartnere, gartnere, skovarbejdere, landskabsarkitekter, forstkandidater eller entreprenører. Også i det store udland er dette ikke meget anderledes end herhjemme.

Den danske forening

Dansk Træplejeforening har 123 medlemmer som på alle faglige niveauer - arborister, landskabsarkitekter og forskere - anlægger og plejer af træer i urbane miljøer.

Ud over at varetage medlemmernes faglige interesser,

holder foreningen det populære årlige bytræseminar sammen med Københavns Universitet. Klatrer-gruppen afholder desuden et årligt Danmarks-mesterskab i træklatring. Certificering af danske træklatrere finder også sted gennem Dansk Træplejeforening. Foreningen har med formanden Tage Kansager i spidsen også lagt et stort arbejde i en revision af den danske træplantingsguide som bl.a. med dele af internationale standarder udkommer senere i år.

Ud over at være med i EAC er Dansk Træplejeforening også medlem af International Society of Arboriculture (ISA) der har hovedsæde i USA. Det er en verdensomspændende forening til udveksling og formidling af viden om træpleje på alle faglige niveauer. ISA, oprettet i 1924, udgiver det internationalt anerkendte tidsskrift 'Arboriculture & Urban Forestry' og holder en årlig international conference i USA.

Man kan opnå medlemskab af ISA og adgang til både gamle og nye numre af Arboriculture & Urban Forestry gennem den danske forening. Dansk Træplejeforening var i 1987 den første træplejefore-

ning uden for Nordamerika som blev medlem af ISA.

Behov for organisationer

Dansk Træplejeforening og EAC gør et stort arbejde for at organisere og støtte en faglig kvalificering af alle dem som mere eller mindre tilfældigt bliver kastet ud i at skulle forvalte og pleje bytræer.

I Danmark varetages kommunal træforvaltning ofte af landskabsarkitekter eller skov- og landskabsingeniører - og nu også have- og parkingeniører, en uddannelse som blev oprettet for 7-8 år siden. Generelt er de - især de to førstnævnte uddannelser - kun svagt udrustet når det kommer til bytræernes særlige betingelser. Som artiklen viser, gør det samme sig gældende i store dele af Europa. Der er derfor i høj grad behov for organisationer som har fokus på netop bytræer. □

DANSK TRÆPLEJEFORENING
Dansk Træplejeforening (DTF). dansktraeplejeforening.dk.

SKRIBENT
Christian Nørgård Nielsen er dr.agro., cand.silv. og træfaglig rådgiver i Skovbykon. Han deltog på European Arboricultural Councils generalforsamling i Bratislava, Slovakiet 19.-21. maj 2017.